

Gümnaasiumi ja kutsekooli õppijate hinnangud narritamise olemusele

Miret Raadik, Roman Malõšov; juhendaja Kristi Kõiv, PhD

UURIMISPROBLEEM

Igapäevase sotsiaalse interaktsiooni käigus koolis tuleb eakaaslaste vahel tihti ette ka narritamist (Kõiv, 2006). Eri koolitüüpidesse kuuluvate noorukite narritamise uurimine aitab paremini mõista narritamise olemust noorukite omavahelistes suhetes ja seeläbi narritamise võimalikke tagajärgi.

TEOREETILINE LÄHTEKOHT

Narritamine (inglise keeles *teasing*) on provotseeriv, mänguline ja mitmeti mõistetav käitumine, mis võib sisaldada nii mängulisi kui ka vaenulikke tunnusoone (Dawes & Andrews, 2025).

EESMÄRK

Magistritöö eesmärgiks oli võrrelda narritamise olemust (esinemise sagedus, põhjused, tagajärjed, kõrvalseisjate reaktsioonid) gümnaasiumis ja kutsekoolis õppijate hinnangul.

MEETOD

VALIM

N = 417 õpilast

195 (46,8%) kutsekooliõpilast

222 (53,2%) gümnaasiumiõpilast

ANDMEKOGUMINE

Veebipõhine küsimustik (Google Forms)

ANALÜÜS

Kvantitatiivne analüüs programmiga JASP

PEAMISED TULEMUSED

1. SAGEDUS

Narritati sagedamini nii samasoolisi kui ka vastassoost eakaaslast, kes narritajale meeldisid

2. PÕHJUSED

Kõige sagedasem põhjus oli nalja tegemine – nii ise narritades kui ka narritatav olles

3. TAGAJÄRJED

Narritaja rollis kirjeldati tagajärgi positiivsetena. Narritatava rollis olid tagajärjed nii positiivsed kui ka negatiivsed

4. KÕRVALSEISJATE REAKTSIOONID

Kõige sagedasemad olid vältivad reaktsioonid. Sageduselt järgnesid toetavad reaktsioonid

HUVITAV LEID

Kutsekooli õppijatest umbes kolmandik tõi välja, et nad ei narrita eakaaslast.

40% kutsekooli tüdrukutest märkis, et nad ei narrita eakaaslast

JÄRELDUSED

- Tulemused on kooskõlas eelneva uuringuga Dawes & Andrews, 2025, mis tõstatas, et üldiselt olid noorukite emotsionaalsed reaktsioonid mängulisele narritamisele positiivsete tunnete tundmine, naermine ja lõbu tundmine
- Tulemused on kooskõlas eelneva uuringuga Mills & Babrow, 2003, et kui narritajad ise on tõlgendanud narritamist positiivsena, kuid narritatava tõlgendus ei vasta narritaja kavatsusele, on narritamine mitmetähenduslik.

TARTU ÜLIKOOL

haridusteaduste instituut

KASUTATUD KIRJANDUS

Kõiv, K. (2006). Kiusamiskäitumise mitu tahku: õpilastevaheline kiusamine, õpilaste kiusamine õpetajate poolt, õpetajate kiusamine õpilaste poolt ning õpetajate kiusamine kooli personali ja lapsevanemate poolt. Tartu: OÜ Vali Press.
Dawes, M., & Andrews, N. C. Z. (2025). What are the features of playful and harmful teasing and when does it cross the line? A systematic review and meta-synthesis of qualitative research on peer teasing. *Adolescent Research Review*. <https://doi.org/10.1007/s40894-025-00262-6>
Mills, C. B., & Carwile, A. M. (2009). The Good, the Bad, and the Borderline: Separating Teasing from Bullying. *Communication Education*, 58(2), 276–301. <https://doi-org.ezproxy.utlib.ut.ee/10.1080/03634520902783666>